

Enligt sändlista

BILDANDE AV *Grannässkogens naturreservat*

Objektnummer	2044938	
Län	Västernorrland	
Kommun	Härnösand	
Socken	Hemsö	
Fastighet	del av Dalom 1:20 del av Dalom 2:17	
Markägare	Privat	
Förvaltare	Länsstyrelsen	
Lägesbeskrivning	4 km nordväst om Hemsö kyrka	
Mittpunkt	x: 655630,4 y: 6961798 (SWEREF 99)	
Areal [hektar]	89,3	
Prod skogsmark [ha]	70,3	
Naturtyper [ha]	Granskog	46,7
	Hällmarksimpediment	13,7
	Barrblandskog	9,9
	Lövblandad barrskog	7,7
	Ungskog	5
	Våtmark	2,9
	Övrig öppen mark	2,4
	Barrsumpskog	1

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att de föreskrifter som framgår av detta beslut ska gälla beträffande naturreservatet.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 5 och 6 §§ miljöbalken gäller från den dag de vinner laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller från den dag de kungörs även om beslutet överklagas.

I enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan.

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer, närmare bestämt en lövträdsrik grannaturskog med större stormfällningar, hållmarker och en mindre våtmark. Skogen har mycket av de strukturer, såsom döda stående och liggande träd, som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem.

Syftet ska uppnås genom att låta skogs- och våtmarksmiljöerna utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad, mast, brygga eller annan anläggning.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark eller block.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga väg, stig, bro eller spång.
- 5 anlägga luft-, vatten- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 6 bedriva skogsbruk; avverka eller på annat sätt skada levande eller döda, stående eller omkullfallna träd och buskar, samt utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel.
- 8 inplantera djur, växter eller andra organismer.
- 9 framföra motordrivet fordon. Förbudet gäller ej uttransport av fällt högvilt, varvid risk för skador på mark och vegetation ska minimeras. Förbudet gäller ej heller snöskoteråkning på snötäckt mark.
- 10 upplåta mark för militär övningsverksamhet.
- 11 uppföra jaktorn utan länsstyrelsens tillstånd.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap. 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.
- 3 anläggning och underhåll av stigar.
- 4 undersökningar av mark, vatten, vegetation och djurliv samt markering av därtill hörande ytor, liksom fällfångst (ej uttag eller upparbetning av virke) av granbarkborre i syfte att minska spridning från reservatet.

C. Föreskrifter enligt 7. kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller omkullfallna träd och buskar.
- 2 plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort mossor, lavar eller svampar, med undantag för plockning av matsvamp.
- 3 genom grävning eller på annat sätt skada mark, block eller vattenmiljöer.
- 4 insamla eller föra bort insekter eller andra ryggradslösa djur.
- 5 framföra motordrivet fordon. Förbudet gäller ej snöskoteråkning på snötäckt mark.
- 6 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.
- 7 genomföra tävlingar, lägerverksamhet eller andra större arrangemang utan länsstyrelsens tillstånd.
- 8 uppföra anläggning, såsom vindskydd, koja, bänk, spång, stängsel, ledning, mast eller torn.
- 9 klättra i boträd eller på annat sätt medvetet störa eller skada djurlivet.

Länsstyrelsen kan ge tillstånd för vetenskapliga undersökningar som innebär någon form av markering, fällfångst eller annan åverkan, under förutsättning att denna åverkan inte annat än alldeles obetydligt påverkar de värden som reservatet syftar till att bevara. Vetenskapliga undersökningar som inte innebär markering av provytor eller annan åverkan är tillåtna i reservatet. Vidare ska föreskrifterna inte hindra att i vetenskapligt syfte ta minsta möjliga mängd belägg för artbestämning av exempelvis svampar eller insekter. Observera dock att insamling av vissa arter även kan vara reglerad i artskyddsförordningen (2007:845).

Föreskrifterna ska inte hindra markägare att, efter tillstånd från länsstyrelsen, röja och underhålla befintliga gångstigar i reservatet. Stigarna ska röjas utan nyttjande av motorfordon och ingen röjning får ske inom stormfällda ytor. I de fall stigen går genom stormfällda ytor ska stigen ledas runt dessa. Enstaka träd som fallit över stigen får kapas och ska lämnas i reservatet. Innan tillstånd kan övervägas ska länsstyrelsen tillsammans med markägaren gemensamt rekognosera stigdragningen i fält.

Tillstånd enligt föreskrift C7 kan innebära att undantag ges från flera föreskrifter. För verksamheten gäller att eventuell åverkan inte annat än alldeles obetydligt får påverka de värden som reservatet syftar till att bevara.

Föreskrift C9 ska inte hindra ringmärkning av fågel i enlighet med övrigt regelverk.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra de åtgärder som anges ovan under B och vars utförande beskrivs närmare i skötselplanen.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Områdesbeskrivning

Reservatsområdet, som utgörs av lövrik grannaturskog, hållmarker samt en mindre myr, är cirka 90 hektar stort och ligger på nordvästra delen av Hemsön.

I granskogen i nordvästslutningen finns inslag av lövträd, i huvudsak asp och björk, och rikligt med död ved. Tall finns i huvudsak på hållmarksimpedimenten. I slutningen finns rörligt markvatten och bottenskiktet domineras i delar av lågörter, bl.a. blåsippa, och i torrare delar av blåbärsris. Norr om Kvartarsmyran finns fuktigare stråk med gransumpskog. Åldersfördelningen är stor med både äldre och yngre träd.

I december 2013 fällde stormen Ivar cirka 25 hektar skog, framförallt i nordvästslutningen. Stormen skapade stora mängder död ved av både gran och lövträd och luckor har skapats där träden ligger ner. Det är främst i tre större områden där skogen helt fällts av stormen. Även en del lövträd som stod i de större stormfällningarna har fallit och bildat död lövved. Längs några kanter och inne i de mer slutna bestånden står dock många lövträd kvar. I vissa delar av skogen har stormen skapat mindre luckor där enbart lövträden står kvar. Även utanför de delar som stormfällts finns rikligt med död ved, både äldre och färsk samt stående och liggande.

På hållmarksimpedimenten finns gamla spärrgreniga tallar samt död ved i form av torrakor och lågor. Särskilt i de centrala och norra hållmarksimpedimenten finns rikligt med gamla tallar och torrakor.

Norr om Kvartarsmyran, öster om vägen finns ett stråk med gransumpskog längs en mindre bäck. Bäckens rinner slutligen ut i Långviken. I nordöstra hörnet av området finns ett parti med ung björk som kommit upp efter en äldre stormfällning.

Arter som påträffats inom området är bl.a. aspfjädermossa (VU*), rynkskinn (VU*), rosenticka, doftskinn, gränsticka, stjärntagging, ullticka, violettgrå tagellav och tallticka (alla NT*). Huvuddelen av arterna är knutna till barrträd som substrat förutom aspfjädermossa som vanligtvis växer på bark av lövträd. Inom området är även nordlig svampklobagge, punkterad brunbagge samt kortvingen *Cyphea latiuscula* (VU*) hittade, alla knutna till död ved.

Området besöks i ringa omfattning av allmänheten.

*) NT="Nära hotad", VU="Sårbar" enligt 2015 års rödlista.

Ärendets beredning

Efter en avverkningsanmälan i januari 2013 nyckelbiotopsinventerades området av Skogsstyrelsen i augusti och september 2013. Skogsstyrelsen registrerade därefter en nyckelbiotop på 35 hektar och ett så kallat område med naturvärde på cirka 16 hektar.

Skogsstyrelsen kontaktade därefter länsstyrelsen samma höst och informerade om inventeringarna. Då nyckelbiotoperna var stora valde länsstyrelsen att fältbesöka området två gånger under oktober respektive november 2013. Länsstyrelsen bedömde då att området hade så höga naturvärden att det borde skyddas som naturreservat.

Efter möte med markägarna fattade länsstyrelsen ett interimistiskt beslut om förbud mot avverkning den 16 december 2013. Därefter fick länsstyrelsen information om att 20-25 hektar av området stormfällts den 12 december under stormen Ivar. Efter ytterligare fältbesök bedömde länsstyrelsen att området fortsatt hade så höga naturvärden att reservatsbildningen skulle fortsätta.

En värdering av området genomfördes i fält 18-19 december 2013 och ekonomisk förhandling med markägarna inleddes under våren 2014. Under 2014-2015 slöts intrångsavtal med samtliga markägare.

Området finns registrerat som naturvårdsobjekt 80223 hos länsstyrelsen.

Norra Hemsön är utpekad som riksintresse för totalförsvaret, influensområde övrigt, enligt miljöbalken 3 kap. 9 § miljöbalken.

Området är inte redovisat i översiktsplanen för Härnösands kommun från 2011. Några specificerade intressen finns inte redovisade för området.

Inför remissbehandlingen har information hämtats från digitalt underlagsmaterial från mineralrättsregistret. Därvid har inga motstående intressen eller försvårande omständigheter påträffats.

Remissyttranden har kommit in från Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Härnösands kommun, Havs- och vattenmyndigheten och Försvarsmakten. Ingenting har något att invända mot reservatsförslaget.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen inledde reservatsbildningen på grund av områdets höga naturvärden med många skogsbiologiskt viktiga strukturer, som äldre träd och olika typer av död ved. Efter stormen Ivar skapades stora stormfällningar i området där träden idag ligger ner. Stora stormfällningar ger stora mängder död ved av olika typer, något som är positivt för många organismer, bland annat rödlistade insekter och vedlevande svampar. Därför bedömer länsstyrelsen att området fortfarande har så höga naturvärden att en reservatsbildning är motiverad. Vidare kan stormfällningar i vissa fall skapa förutsättningar för ett ökat uppslag

av lövträd om betande djur får svårare att ta sig fram i stormfällningsytorna. På sikt kan således en lövträdsdominerande succession skapas i delar av området.

Merparten av skogen som inte fälldes av stormen har fortsatt höga naturvärden, såsom äldre träd och död ved. Dylika naturvärden och områden där naturliga processer får verka, exempelvis storm, är ovanliga i dagens av skogsbruk präglade landskap och av grundläggande vikt för att bevara livsformer knutna till områden med mer naturlig skogsdynamik. Naturvärdena i området är följaktligen oförenliga med konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering.

Genom naturreservatsbildning undanröjs exploateringshot och förutsättningarna för bevarande av skogsmiljöerna, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras.

Då en stor andel av skogen inom reservatsområdet stormfällts innebär beslutet att det är möjligt för länsstyrelsen att minska spridning av granbarkborre från reservatet genom att använda insektsfällor. Det är dock inte tillåtet, varken för markägare eller länsstyrelsen, att ta ut eller upparbeta virke. I den händelse ytterligare åtgärder bedöms nödvändiga krävs dispens från reservatsföreskrifterna. Länsstyrelsen har efter stormen Ivar 2013 placerat ut granbarkborrefällor inom och strax utanför reservatet under 2015. Totalt fångades cirka 200 000 granbarkborrar under 2015. Under 2016 placerades fällor även i stormfällningsbrötarna. Totalt fångades cirka 520 000 granbarkborrar under 2016 (se vidare i skötselplanen).

Vidare ger beslutet markägare möjlighet att, efter tillstånd från länsstyrelsen, röja och underhålla befintliga gångstigar i reservatet. Stigarna ska röjas utan nyttjande av motorfordon och ingen röjning får ske inom stormfällda ytor. I de fall stigen går genom stormfällda ytor ska stigen ledas runt dessa. Enstaka träd som fallit över stigen får kapas men ska lämnas i reservatet. Tanken är att en eller ett par gångstigar ska kunna hållas öppna inom reservatsområdet. Innan tillstånd kan ges ska länsstyrelsen tillsammans med markägaren gemensamt rekognosera stigdragningen i fält. På skötselkartan finns förslag på en stigdragning. Om röjningsarbetet bedöms som alltför riskfyllt eller omfattande ska inte tillstånd ges.

I den händelse en hotad art påträffas eller kunskapsläget ändras för en i dag känd art i reservatet, och det långsiktiga bevarandet av arten inte bedöms tryggt med nuvarande förvaltningsinriktning, skulle det kunna finnas skäl att utfärda en dispens som möjliggör åtgärder nödvändiga för arten. Sådan eventuell dispens ska motiveras av aktuell, välgrundad biologisk kunskap. Vidare bör eventuella åtgärder långsiktigt följas upp och berörda delar dokumenteras före och efter åtgärd. En eventuell dispens förutsätter att särskilda skäl föreligger i enlighet med miljöbalken 7 kap. 7 §, vilket innebär att åtgärderna måste vägas mot de värden som utgjort grund för tillkomsten av detta områdesskydd.

Länsstyrelsen bedömer att området signifikant bidrar till uppfyllandet av miljömålet "Levande skogar". Området rymms inom betinget för det regionala miljömålets första delmål, som anger att 1,8 % av länets produktiva skogsmark ska skyddas formellt. Urvalet av reservatsområdet har gjorts i enlighet med de nationella och regionala strategierna för formellt skydd av skog från 2005. Avgörande urvalskriterium har varit områdets belägenhet i ett så kallat kluster med äldre granskogsmiljöer.

Vidare bedömer länsstyrelsen att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att bevara ovan nämnda naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat, samt att förordna om föreskrifter för området och att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag

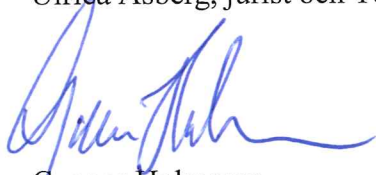
HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut ska skriva till regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Enheten för skyddad natur, 871 86 Härnösand.

Skrivelsen ska ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Jonas Salmonsson telefon 0611-34 92 47, jonas.salmonsson@lansstyrelsen.se.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, i Post- och Inrikes Tidningar samt i Tidningen Ångermanland. Den dag kungörelsen varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även, Thomas Steinwall, planhandläggare, Ulrica Åsberg, jurist och Torbjörn Engberg, enhetschef skyddad natur, deltagit.

Gunnar Holmgren
landshövding

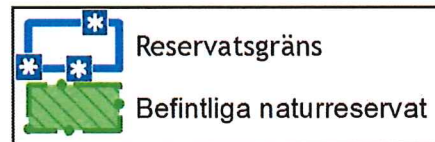

Jonas Salmonsson
naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Sändlista
- 3 Skötselplan

Grannässkogens naturreservat

Skötselplan för *Grannässkogens naturreservat*

Denna skötselplan används lämpligast tillsammans med det beslut som utgör grunden för denna skötselplan. I beslutet återfinns viktig information såsom beslutsmening, syfte, föreskrifter och en sammanfattande beskrivning av området.

Gränser

Reservatet ska märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsa reservatsgränsen.

Brand

Om okontrollerad brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar och mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden härmed slutligen kan bekämpas. All eventuell brandbekämpning bör ske med så skonsamma metoder som möjligt och med största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Servitut och samfälligheter mm

Dalom 1:20 belastas av äldre servitut för mulbete och stängsling (Akt 22-IM2-19/189.1) till förmån för fastigheten Dalom 1:11. På Dalom 2:17 finns servitut för allmän färdselrätt (Akt 22-HEM-44) till förmån för Dalom 2:16.

Vägar

För besökare med bil är det lämpligast att ta sig till reservatet via vägen som går till vindkraftverket i öster. Besökare anmodas att inte nyttja vägen vid dåliga vägförhållanden, särskilt under vår och höst. Observera att vägen tidvis kan vara bommad.

Besökare som kommer till området med båt anlägger lämpligast vid Grannäshällan i nordväst.

Jakt

Jakträtten inom fastigheterna Dalom 2:17 och 1:20 innehas av respektive markägare.

Reservatsföreskrifterna reglerar inte jakten i sig men reglerar utövandet enligt följande: Vid uttransport av högvilt ska risken för skador på mark och vegetation, t.ex. spårbildning, minimeras (se föreskrift A9). Siktgator får inte röjas (se föreskrift A6). Tillstånd för uppförande av nya jaktorn ska sökas hos länsstyrelsen (se föreskrift A11).

Av reservatsföreskrifterna följer vidare att varken levande eller döda träd i reservatet får nyttjas till ved eller för att bygga jaktorn (se föreskrift A6).

Ett befintligt jaktorn i dåligt skick är markerat på skötselkartan.

Anslag om pågående jakt ska sättas upp i anslutning till de vägar som leder mot reservatet samt vid informationstavlan vid vindkraftverket (se skötselkartan).

Förvaltning och tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för förvaltningen av reservatet och tillsynen när det gäller efterlevnaden av reservatsbestämmelserna.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Området har indelats i två skötselområden som tillsammans omfattar hela naturreservatet, se skötselkartan.

Skötselområde 1

Barrnaturskog och våtmark

Övergripande mål

Att låta skogsmiljöerna utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer och fortsatt skapar strukturer som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem, såsom gamla träd och döda stående och liggande träd.

På motsvarande sätt ska våtmarken få utvecklas fritt, utan någon reglering av de hydrologiska förhållandena.

Åtgärder

■ Fällfångst av granbarkborre.

Beslutet innebär att det är möjligt för förvaltaren att vid förekomst av granbarkborre, minska spridning från reservatet genom att använda insektsfällor. Det är dock inte tillåtet att ta ut eller upparbeta virke.

Under sommaren 2015 placerades 85 feromonfällor ut inom och strax utanför reservatsområdet. Fällorna tömdes två gånger, en gång i juni och en gång i mitten av augusti. Totalt fångades cirka 200 000 granbarkborrar. Mest fångade de fällor som var placerade öster om Kvartarsmyran, totalt cirka 93 000 granbarkborrar. Under sommaren 2016 ökades antal fällor till totalt 154 varav 60 placerades i eller i kanten av stormfällningsytorna. Totalt fångades cirka 520 000 granbarkborrar under 2016 varav cirka 330 000 fångades i stormfällningsytorna.

Under 2015 genomförde även Christian Schiebe från Linnéuniversitetet ett pilotförsök inom och utanför reservatet samt vid ett antal andra platser längs Västernorrlands kust. Målet med

pilotförsöket var att testa om feromonfällor, med för granbarkborre avskräckande feromoner, kan användas i kombination med lockande feromoner (sk. push & pull) och på så sätt öka fällfångster av granbarkborrar eller skydda mindre bestånd av granskog från angrepp. Studien visade på vissa positiva effekter av användandet av repellenter men fler försök behövs om metoden ska kunna användas i större skala.

■ Inventering av glanstagel

En inventering av glanstagel (*Bryoria nitidula*) kan genomföras på de hållmarksytor som bedöms lämpliga för arten. Glanstagel är en marklevande busklav vars kända förekomster i Sverige begränsas till Härnön och Hemsön. Arten är inte tidigare påträffad inom reservatet men eftersom arten kan vara svår att upptäcka är det rimligt att anta att ytterligare populationer kan finnas på Hemsön. Arten ingår i "Åtgärdsprogram för hotade arter" och har ett fastställt program för åren 2014-2018 där en kortfattad kunskapsöversikt och presentation av angelägna åtgärder ingår.

Skötselområde 2

Information och tillgänglighet

Övergripande mål

Att låta området fortsatt vara tillgängligt för allmänheten, samt att besökare ska få relevant information om området.

Målordikatorer:

- Aktuell information finns på länsstyrelsens hemsida.
- Informationstavlorna är på plats och i gott skick.

Åtgärder

- Information på hemsida

En beskrivning läggs ut på hemsidan. På hemsidan ska även information finnas om riskerna med att vistas i närheten av stormfällad skog.

- Informationstavlorna

Informationstavlorna sätts förslagsvis upp vid reservatsgränsen i öster, vid Grannäshällan i nordväst samt vid Kvartarsmyran. På informationstavlorna ska även information finnas om riskerna med att vistas i närheten av stormfällad skog.

- Stig

Reservatsbeslutet medger att markägare kan ansöka om tillstånd för att få röja och underhålla befintliga stigar. Innan tillstånd kan övervägas ska länsstyrelsen tillsammans med markägaren gemensamt rekognisera stigdragningen. Stigarna ska röjas utan nyttjande av motorfordon och ingen röjning får ske inom stormfällda ytor. I de fall stigen går genom stormfällda ytor ska stigen ledas runt dessa. Tillstånd ska inte ges om röjningsarbetet bedöms som alltför riskfyllt eller omfattande.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Prio	Åtgärd	Skötsel- omr	Start	Intervall	Finansiering
1	Information på hemsida	2	2016	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Informationstavlor	2	2016	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Fällfångst av granbarkborre.	1	2015	vid behov	reservatsanslag
2	Inventering av glanstagel	1	2017		reservatsanslag
2	Stig	2	2016	vid behov	reservatsanslag

Uppföljning

Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen, förutom de åtgärder som anges ovan.

Uppföljning av insekter, svampar och fåglar i stormfällningytorna bör genomföras. Även uppföljning av granbarkborrens utveckling och angrepp i reservatet bör genomföras.

Svårigheter för älg att beta inom de stormfällda delarna kan leda till att fler lövträd undgår bete och därmed öka andelen lövträd i dessa ytor. Därför bör bete och utveckling av lövträd följas inom de stormfällda ytorna, förslagsvis med ett antal utplacerade fotopunkter som återbesöks efter ett antal år. I dagsläget finns två fotopunkter i den största stormfällningsytan samt foton från båda punkterna tagna under 2016.

Sammanfattning av uppföljning

Skötsel- omr	Kvalitetsmål	Intervall
2	Informationstavlor är på plats och i gott skick.	löpande
2	Aktuell information finns på länsstyrelsens hemsida.	löpande

Grannässkogens naturreservat

Skötselkarta
Dnr: 511-8912-13

